

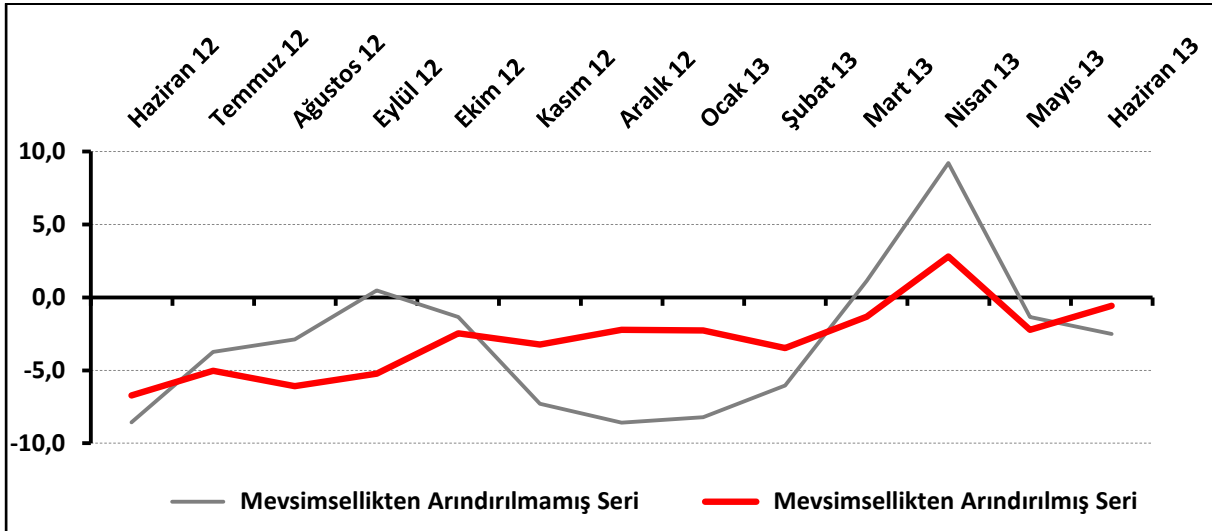
PERAKENDEDE BEKLENTİLER GEÇEN YILIN ÜZERİNDE

TEPE, Haziran 2013'te geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi ama negatif bölgede kaldı. TEPE'de işlerdeki toparlanma algısı ve beklentiler geçen aya göre düştü. Ancak geçen yıla göre yüksek değerler aldı. AB'de ve Euro Bölgesi'nde perakende güveni geçen aya göre yükseldi. Ancak geçen yıla göre düştü.

TEPE, geçen yıla göre 6,1 puan yükseldi:

Mayıs ayında düşen TEPE, haziran ayında yükselmesine rağmen negatif bölgede kaldı. TEPE, haziran ayında sıfırın altında 0,6 değerini aldı. TEPE bir önceki aya göre 1,6 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 6,1 puan yükseldi.

Şekil-1. TEPE (Haziran 2012 – Haziran 2013)

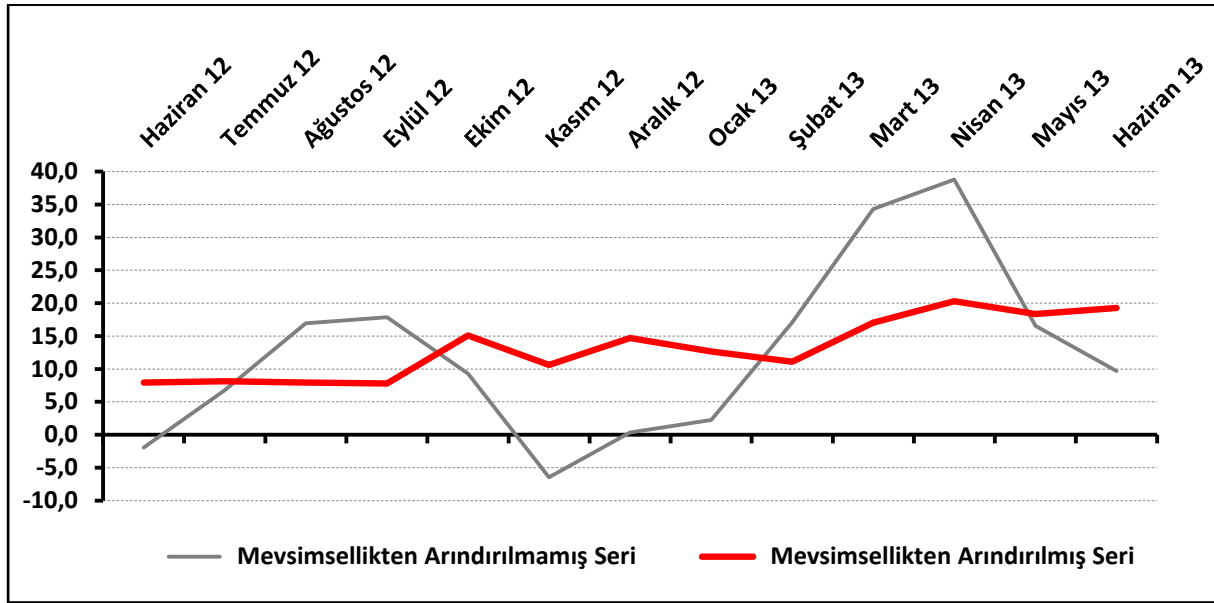
Tablo-1. TEPE (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-21,6	-23,2	-22,8	-15,1	-17,2	-21,0	-22,8	-21,5
2009	-21,7	-21,8	-18,2	-15,3	-11,8	-8,3	-9,1	-11,5	-12,3	-10,9	-6,0	-10,6
2010	-10,3	-7,1	-7,0	-6,3	-8,6	-7,5	-4,3	-1,9	0,1	0,2	1,1	-1,3
2011	7,0	5,5	1,8	0,8	1,8	3,4	0,7	-4,1	-2,2	-0,8	-2,3	4,1
2012	-2,5	-1,1	-1,6	-6,7	-2,7	-6,7	-5,0	-6,1	-5,2	-2,5	-3,2	-2,2
2013	-2,3	-3,5	-1,3	2,8	-2,2	-0,6						

Satış beklentileri geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklentilerin denge değeri Haziran 2013'te 19,3 puan oldu. Beklentilerde Haziran 2012'ye göre 11,3 puanlık, Mayıs 2013'e göre ise 1 puanlık artış oldu. Haziran 2013'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 41,2'si önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 31,5 düzeyinde kaldı.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Haziran 2012 – Haziran 2013)

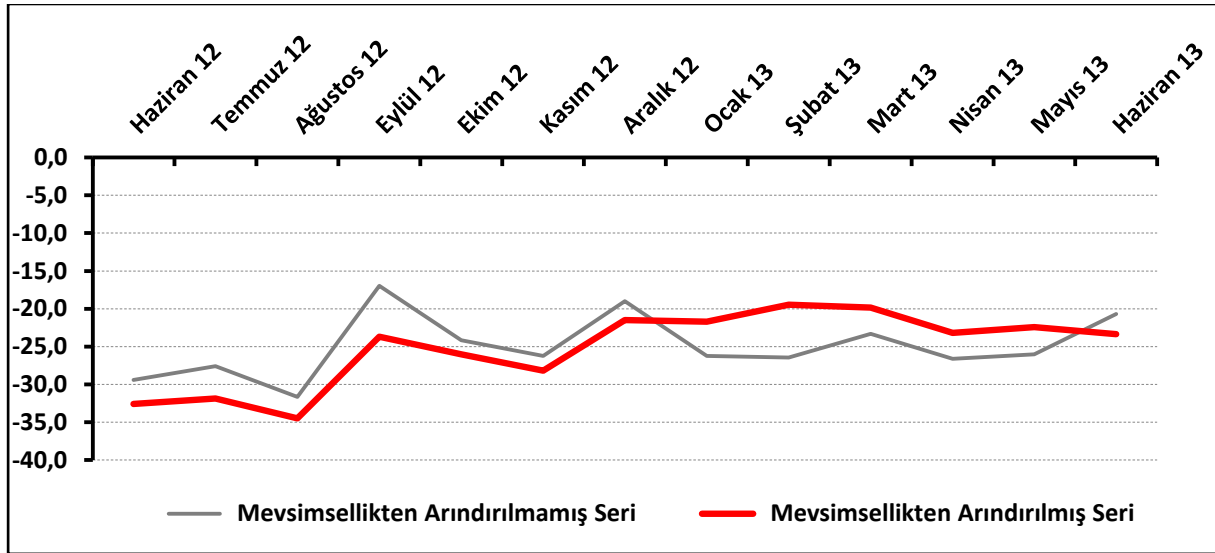
Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-28,3	-32,7	-27,0	-17,9	-21,7	-24,6	-27,7	-26,9
2009	-25,1	-25,7	-29,0	-17,5	-13,2	-1,7	-7,7	-13,0	-4,6	-6,7	-0,1	-8,0
2010	-6,4	-6,6	3,2	1,4	-2,4	-6,4	1,6	4,7	3,5	6,1	9,7	12,3
2011	21,3	23,4	16,5	12,8	17,7	18,0	14,3	11,8	12,6	11,7	13,2	17,6
2012	11,1	15,3	13,6	8,0	7,4	8,0	8,2	7,9	7,8	15,1	10,6	14,7
2013	12,7	11,1	17,0	20,3	18,3	19,3						

İşlerdeki toparlanma algısı geçen yıla göre yükseldi:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Haziran 2013'te sıfırın altında 23,3 puan oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine kıyasla durumunda Mayıs 2013'e göre 0,9 puanlık düşüş, Haziran 2012'ye göre ise 9,3 puanlık artış oldu. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Haziran 2013'te yüzde 21,4 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 42,1 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Haziran 2012 – Haziran 2013)

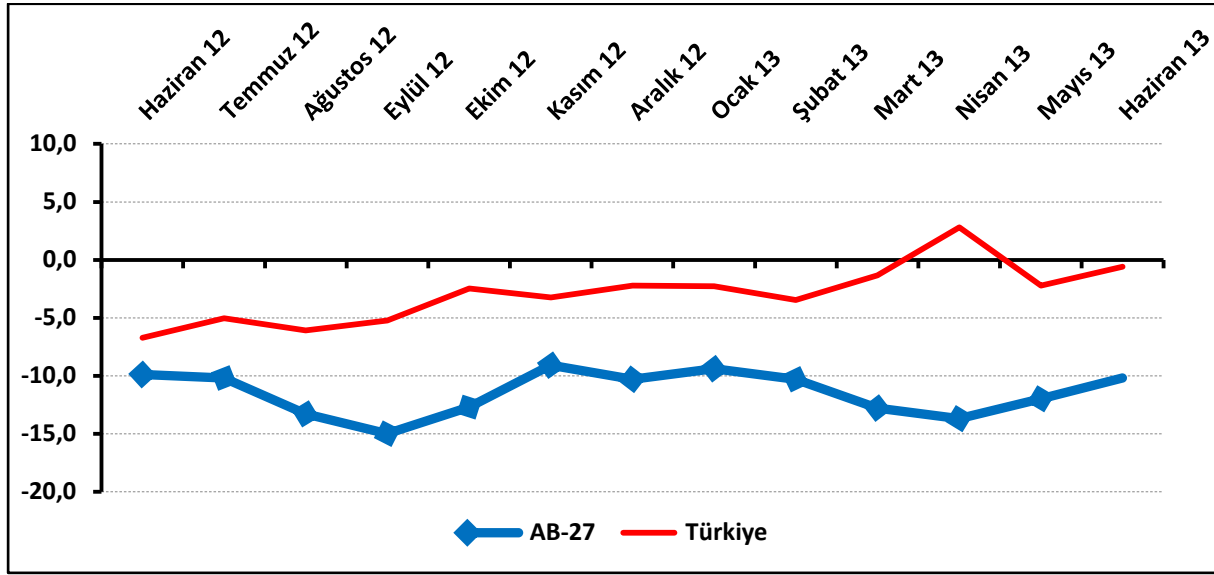
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)
(Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-60,1	-67,7	-67,5	-57,9	-58,7	-59,2	-64,8	-65,6
2009	-66,1	-62,7	-59,5	-61,1	-56,1	-42,7	-46,3	-51,6	-63,0	-53,6	-46,3	-47,6
2010	-41,6	-43,3	-40,0	-36,4	-31,5	-36,6	-31,0	-22,7	-20,8	-20,4	-14,8	-15,0
2011	-12,1	-12,6	-15,8	-16,0	-22,8	-12,8	-12,8	-19,4	-16,5	-20,2	-22,2	-23,2
2012	-28,3	-28,6	-28,4	-23,8	-26,6	-32,6	-31,9	-34,5	-23,7	-26,0	-28,2	-21,5
2013	-21,7	-19,5	-19,9	-23,2	-22,4	-23,3						

AB'de perakende güveni yükselmeye devam etti:

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Haziran 2013'te sıfırın altında 10,2 değerini aldı. AB-27'de geçen aya göre 1,8 puanlık artış, geçen yılın aynı dönemine göre ise 0,3 puanlık düşüş oldu. Türkiye ise hem AB-27'ye hem de Euro Bölgesi'ne göre daha iyi bir performans sergiledi.

Şekil-4. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Haziran 2012 – Haziran 2013)

Tablo-4. AB-27 (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	-0,8	-0,2	0,8	-6,0	-4,4	-7,1	-13,1	-13,5	-14,7	-19,4	-20,0	-26,8
2009	-26,5	-25,1	-22,9	-23,3	-16,0	-15,5	-13,4	-11,0	-8,4	-9,1	-5,1	-4,0
2010	-4,1	-4,2	-5,5	0,1	-4,4	-3,8	-0,4	0,2	0,8	2,6	3,0	7,5
2011	3,0	0,6	0,3	-3,4	-2,6	-2,4	-4,8	-10,7	-12,8	-12,0	-13,4	-11,3
2012	-13,9	-11,8	-11,2	-8,3	-14,5	-9,9	-10,2	-13,3	-15,0	-12,7	-9,1	-10,3
2013	-9,4	-10,3	-12,8	-13,7	-12,0	-10,2						

Perakende güveninde Euro Bölgesi, AB'den daha iyi performans gösterdi:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan'ın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Yunanistan'ı, Slovenya, Türkiye ve Bulgaristan takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Finlandiya'da yaşandı. Kıbrıs Rum Kesimi, Letonya, Belçika ve İngiltere en fazla düşüş yaşanan diğer ülkeler oldu. Geçen aya göre en fazla artış ise Slovenya'da oldu. AB-27 Perakende Güven Endeksi, önceki dönemlerin aksine geçen aya ve geçen yıla göre Euro Bölgesi'ne oranla daha kötü performans sergiledi.

Tablo-5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2013 ve Haziran 2012'ye göre) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

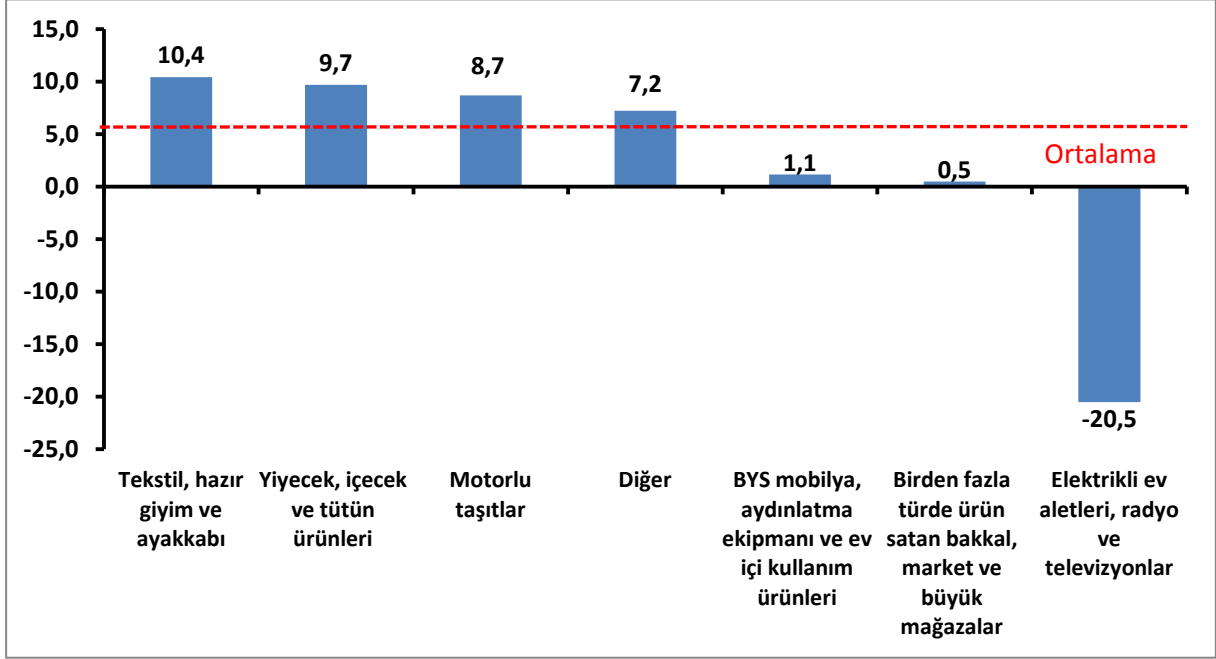
Ülkeler	Haziran 2012'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Mayıs 2013'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Yunanistan	16,1	-3,9
Slovenya	6,6	16,0
Türkiye	6,1	1,6
Bulgaristan	6,0	1,0
Portekiz	5,9	-0,9
İsveç	5,8	8,5
İspanya	5,1	6,0
Hollanda	5,0	1,8
Romanya	4,2	-0,9
Litvanya	3,7	0,8
Macaristan	3,3	-1,0
Slovakya	2,5	1,1
Almanya	0,3	0,5
Euro Bölgesi-17	-0,1	2,3
AB-27	-0,3	1,8
Estonya	-0,6	8,0
Avusturya	-1,1	3,0
İtalya	-1,3	-1,5
Polonya	-1,5	0,9
Fransa	-3,4	5,7
Çek Cumhuriyet	-3,6	1,2
İngiltere	-4,1	-1,0
Belçika	-4,5	7,1
Letonya	-4,9	-1,3
Kıbrıs Rum Kesimi	-7,3	8,2
Finlandiya	-23,6	0,8

*Sıralama Haziran 2012 değerlerine göre yapılmıştır.

Perakende güveni en fazla tekstil, hazır giyim ve ayakkabı sektöründe arttı:

Alt sektörler itibariyle bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre, tekstil, hazır giyim ve ayakkabı sektörü en iyi performansı gösteren sektör oldu. Bu sektörü; yiyecek, içecek ve tütün ürünleri, motorlu taşıtlar ve “Diğer” (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.) sektörleri izledi. Bu dört sektördeki geçen yıla göre artış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. Mobilya ve aydınlatma ekipmanları ve ev içi kullanım ürünleri ve birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar sektörlerinde geçen yıla göre artış ortalamadan düşük oldu. Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektörü ise pekende güveninin düştüğü sektör oldu.

Şekil-5. Alt sektör bazında TEPE'nin Haziran 2013'te bir önceki yılın aynı dönemine göre değişimi (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Mevcut durum ve beklentiler geçen aya göre düştü geçen yıla göre yükseldi:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Mayıs 2013'e göre "önümüzdeki 3 aydaki satış beklentileri" dışındaki tüm mevcut durum ve beklentilerde düşüş yaşandı. En fazla düşüş ise "Önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş ve satış fiyatı beklentilerinde" ve "gelecek 12 aydaki mağaza sayısı beklentilerinde" görüldü. Haziran 2012'ye göre ise "önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı beklentileri" dışındaki tüm beklenti ve mevcut durumlarda artış oldu. En fazla artış ise "önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş ve satış beklentilerinde" ve "geçen yıla aya göre ve geçen 3 aya göre işlerin durumunda" oldu.

Tablo-6. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Sorular	Endeks 06/2012	Endeks 05/2013	Endeks 06/2013	Bir önceki aya göre değişim 06/2013	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 06/2013
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-41,0	-34,0	-34,5	-0,5	6,5
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	13,4	10,3	14,1	3,8	0,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,1	10,8	5,9	-4,9	4,8
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,0	18,3	19,3	1,0	11,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	5,3	8,4	7,6	-0,8	2,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	11,7	11,3	7,8	-3,5	-3,9
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-32,6	-22,4	-23,3	-0,9	9,3
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	4,1	10,7	6,3	-4,4	2,2

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-6'daki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

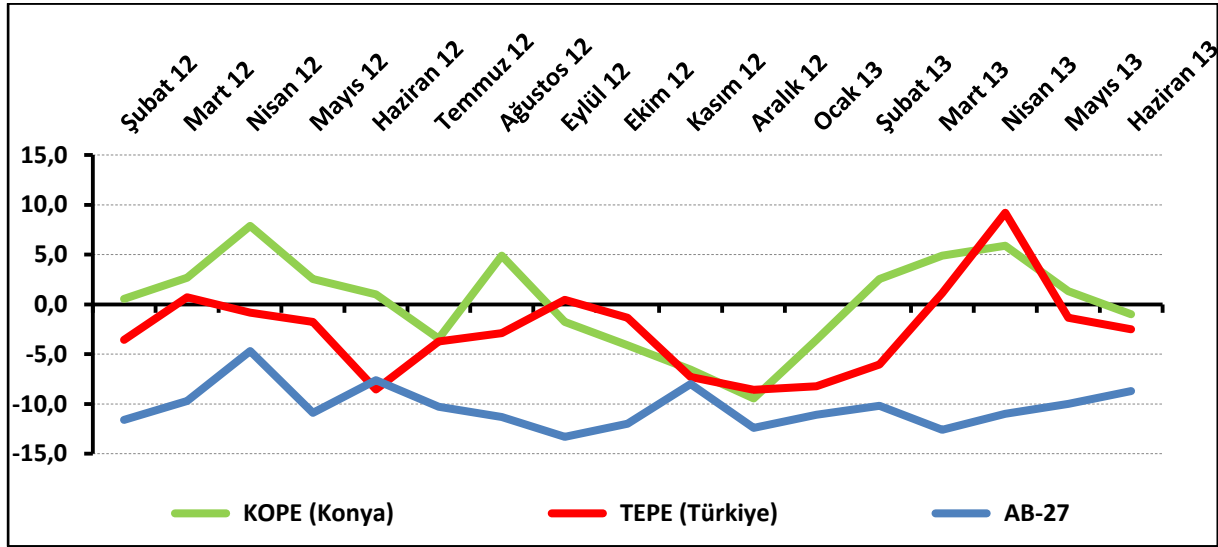
Konya perakendesi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012’den bu yana Konya’da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Haziran ayında KOPE sıfırın altında 1 değerini alırken TEPE sıfırın altında 2,5 değerini aldı. Mayıs ayında düşen Konya perakendesi, haziran ayında da düşerek negatif bölgede değer aldı. Konya perakendesi, haziran ayında Türkiye genelinden ve AB-27’den daha iyi bir değer aldı. KOPE geçen yılın aynı dönemine göre 2 puan düşerken, TEPE ise 6,1 puan yükseldi.

Konya perakendesinde önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri ve işlerin geçmiş döneme göre durumu geçen yıla göre arttı. Satış beklentileri dışındaki diğer beklentilerde ve işlerin geçmiş döneme göre durumunda geçen aya göre de artış yaşandı. Konya’daki perakendecilerin yüzde 47,8’i işlerin geçen yıla göre bugün daha kötü olduğunu düşünüyor.

Şekil-6, KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2012 - Haziran 2013) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

Tablo-8, Konya Perakende Güven Endeksi (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	---	0,6	2,7	7,9	2,6	1,0	-3,4	4,9	-1,8	-4,1	-6,6	-9,4
2013	-3,6	2,6	4,9	5,9	1,3	-1,0						